

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG HỌC KỲ I**NĂM HỌC 2025-2026****Môn: Ngữ văn 6**

(Thời gian: 90 phút (không kể thời gian giao đề))

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)**Đọc đoạn trích:**

*Việt Nam đất nước ta ơi
Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn
Cánh cò bay lả rập rờn
Mây mờ che đỉnh Trường Sơn (1) sớm chiều*

*Quê hương biết mấy thân yêu
Bao nhiêu đời đã chịu nhiều thương đau
Mặt người vất vả in sâu
Gái trai cũng một áo nâu (2) nhuộm bùn*

(Trích *Bài thơ Hắc Hải* (1955-1958),
Tuyển thơ Nguyễn Đình Thi*, NXB Văn học,

2021)

*Nguyễn Đình Thi: quê gốc ở Hà Nội. Ông là một nghệ sĩ đa tài: làm thơ, viết văn, sáng tác kịch và âm nhạc. Ca ngợi quê hương là một trong những chủ đề quan trọng của thơ Nguyễn Đình Thi.

(1) *Trường Sơn*: dãy núi kéo dài từ thượng nguồn sông Cả trên đất Lào, giáp Nghệ An đến cực nam Trung Bộ của Việt Nam.

(2) *Áo nâu*: màu áo quen thuộc của người nông dân thổ xưa. Trước đây người nông dân thường nhuộm vải

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào? Chỉ ra cách gieo vần, cách ngắt nhịp trong đoạn trích?

Câu 2. Tìm cụm động từ trong dòng thơ: *Cánh cò bay lả rập rờn*. Xác định động từ trung tâm và những ý nghĩa mà động từ đó được bổ sung.

Câu 3. Trong đoạn thơ sau, nhà thơ đã gọi tả những phẩm chất tốt đẹp nào của con người Việt Nam?

*Quê hương biết mấy thân yêu
Bao nhiêu đời đã chịu nhiều thương đau
Mặt người vất vả in sâu
Gái trai cũng một áo nâu nhuộm bùn.*

Câu 4. Đoạn trích trên đã bồi đắp cho em tình cảm tốt đẹp nào đối với quê hương đất nước? (Dùng khoảng 03 câu văn để trả lời).

II. VIẾT (6,0 điểm)**Câu 1. (2,0 điểm)**

Viết đoạn văn ghi lại cảm nhận của em về đoạn thơ sau:

*Việt Nam đất nước ta ơi
Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn
Cánh cò bay lả rập rờn
Mây mờ che đỉnh Trường Sơn (1) sớm chiều*

Câu 2. (4,0 điểm)

Viết bài văn kể lại một trải nghiệm sâu sắc, khó quên của em với người thân.

HẾT

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:.....

HƯỚNG DẪN CHẤM

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

1. Giám khảo cần nắm vững yêu cầu của hướng dẫn chấm và thang điểm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh. Do đặc trưng của bộ môn Ngữ văn, giám khảo cần linh hoạt trong quá trình chấm, tránh đếm ý cho điểm, khuyến khích những bài viết có cái xúc và sáng tạo nhưng không trái với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.

2. Việc chi tiết hóa điểm số của các câu (nếu có) trong Hướng dẫn chấm phải đảm bảo không sai lệch với tổng điểm mỗi câu và được thống nhất trong Hội đồng chấm thi.

3. Bài thi được chấm theo thang điểm 10; làm tròn đến 0,25 điểm.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ VÀ THANG ĐIỂM.

Câu	Nội dung	Điểm
I.	ĐỌC HIỂU	4,0
Câu 1	<ul style="list-style-type: none"> - Thể thơ lục bát - Cách gieo vần, cách ngắt nhịp: + Cách gieo vần: ++ Tiếng thứ sáu của câu sáu vần với tiếng thứ sáu của câu tám. Ví dụ: “ơi” – “trời”, “ròn” – “Sơn”,... ++ Tiếng cuối của câu tám vần với tiếng cuối của câu sáu của dòng tiếp theo. Ví dụ: “hơn” – “ròn”, “đau” – “sâu”,... + Nhịp thơ: Câu sáu tiếng ngắt nhịp 2/2/2, câu tám tiếng ngắt nhịp 4/4. Ví dụ: <i>Việt Nam/ đất nước/ ta ơi</i> <i>Mênh mông biển lúa/ đâu trời đẹp hơn</i> <i>Cánh cò/ bay lả/ rập rờn</i> <i>Mây mờ che đỉnh/ Trường Sơn sớm chiều</i> Hướng dẫn chấm: <i>Trả lời đúng, đầy đủ các ý: 1,0 điểm</i> <i>Trả lời đúng thể thơ: 0,5</i> <i>Trả lời đúng mỗi ý gieo vần hoặc ngắt nhịp: 0,25 điểm.</i> 	1,0
Câu 2	<ul style="list-style-type: none"> - Cụm động từ: <i>bay lả rập rờn</i> - Động từ trung tâm: <i>bay</i> - Những ý nghĩa mà động từ <i>bay</i> được bổ sung: + <i>lả</i>: bổ sung ý nghĩa về <i>trạng thái, dáng vẻ</i> của hành động bay (bay nhẹ, mềm mại). + <i>rập rờn</i>: bổ sung ý nghĩa về <i>cách thức, nhịp điệu</i> của hành động bay (bay lên xuống, chập chờn). Hướng dẫn chấm: - <i>Trả lời đúng như hướng dẫn chấm: 1,0 điểm.</i> 	1,0

Câu	Nội dung	Điểm
	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định cụm động từ “bay lả rập rờn”: 0,5 điểm. - Trả lời đúng động từ trung tâm “bay”: 0,25 điểm - Trả lời đúng những ý nghĩa mà động từ “bay” được bổ sung: 0,25 điểm <p><u>* Lưu ý:</u> Ở ý “những ý nghĩa mà động từ trung tâm được bổ sung” giám khảo cần linh hoạt khi cho điểm nhằm trân trọng kết quả bài làm của học sinh.</p>	
Câu 3	<p>Những phẩm chất cao đẹp của con người Việt Nam được gợi tả qua đoạn thơ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mạnh mẽ trong đau thương. - Chăm chỉ, cần cù trong lao động. <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trả lời đủ 02 phẩm chất cho điểm tối đa. - Trả lời được 01 phẩm chất: 0,5 điểm 	1,0
Câu 4	<p>HS có thể có những cách diễn đạt khác nhau. Song, cần đáp ứng được yêu cầu trọng tâm của đề bài.</p> <p>* Gợi ý: Những dòng thơ trên đã bồi đắp tình cảm gắn bó; tình yêu, niềm tự hào đối với quê hương, đất nước:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yêu mến và tự hào về cảnh sắc của quê hương, đất nước,... - Trân trọng, biết ơn những thành quả mà thế hệ cha ông đã vất vả, gian khổ dựng xây,... - Bản thân cần giữ gìn, bảo vệ, phát huy cảnh sắc; bản sắc văn hóa, truyền thống tốt đẹp của dân tộc. - ... <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>+ Học sinh lựa chọn được tình cảm phù hợp, đáp ứng số câu theo yêu cầu, đạt điểm tối đa.</p> <p>+ Học sinh diễn đạt còn lúng túng, vụng về: 0,5 điểm.</p>	1,0
II. VIẾT		6,0
Câu 1	<p>Viết đoạn văn ghi lại cảm xúc của em về đoạn thơ:</p> <p><i>Việt Nam đất nước ta ơi</i> <i>Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn</i> <i>Cánh cò bay lả rập rờn</i> <i>Mây mờ che đỉnh Trường Sơn (1) sớm chiều</i></p>	2,0
	<p>Yêu cầu chung:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thí sinh biết cách viết đoạn văn ghi lại cảm xúc về đoạn thơ lục bát. - Đoạn văn có kết cấu hoàn chỉnh, diễn đạt mạch lạc, có sự liên kết chặt chẽ, không mắc lỗi chính tả, lỗi diễn đạt... 	
	<p>Yêu cầu cụ thể: Thí sinh có thể triển khai theo các cách khác nhau, song cần đảm bảo được những ý cơ bản sau:</p>	
	a. Đảm bảo cấu trúc, hình thức đoạn văn	0,25
	b. Xác định đúng nội dung: ghi lại cảm xúc của bản thân về đoạn thơ: <i>Việt Nam đất nước ta ơi</i> <i>Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn</i>	0,25

Câu	Nội dung	Điểm
	<i>Cánh cò bay lả rập rờn Mây mờ che đỉnh Trường Sơn sớm chiều</i>	
	<p>c. Viết đoạn văn bảo đảm các yêu cầu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cảm nhận về nội dung: + Ca ngợi vẻ đẹp cảnh sắc quê hương Việt Nam: Cảnh sắc tươi đẹp, trù phú, nên thơ, thanh bình, quen thuộc, gần gũi của đất nước Việt Nam <i>mênh mông biển lúa, cánh cò bay rập rờn, mây mờ che đỉnh Trường Sơn.</i> + Tác giả thể hiện sự yêu mến, tự hào, trân trọng trước vẻ đẹp cảnh sắc quê hương Việt Nam: <i>Việt Nam đất nước ta ơi, đầu trời đẹp hơn, ...</i> - Cảm nhận về nghệ thuật: Thể thơ lục bát, vần điệu nhịp nhàng, cân đối, từ ngữ gợi tả; biện pháp tu từ: nhân hóa, đảo ngữ, so sánh... 	1,0
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt (không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp).	0,25
	e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện sâu sắc vấn đề nghị luận.	0,25
	<p>*Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Từ 1,5-2,0 điểm: Đảm bảo tốt các yêu cầu, liên kết câu chặt chẽ, văn viết mạch lạc; không mắc lỗi chính tả, diễn đạt. - Từ 1,0 -1,5 điểm. Đảm bảo tương đối đầy đủ các yêu cầu, có ý sâu sắc. - Từ 0,5-1,0: Đảm bảo cơ bản các yêu cầu nhưng chưa sâu sắc, thuyết phục. - Từ 0-0,5 điểm: Đoạn văn viết sơ sài, mắc nhiều lỗi chính tả, diễn đạt. 	
Câu 2	Viết bài văn kể lại một trải nghiệm sâu sắc, khó quên của em với người thân.	4,0
	Yêu cầu chung: Đáp ứng đúng yêu cầu bài văn kể về một trải nghiệm; bố cục rõ ràng; các sự việc trong cốt truyện sắp xếp hợp lý; sự việc trọng tâm cần được kể chi tiết, sâu sắc, ấn tượng; biết kết hợp yếu tố miêu tả và biểu cảm trong quá trình kể,...	
	Yêu cầu cụ thể:	
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn kể chuyện</p> <p>Mở bài giới thiệu được câu chuyện, Thân bài kể về diễn biến của câu chuyện, Kết bài kết thúc câu chuyện, cảm xúc của người viết.</p>	0,25
	b. Xác định đúng trải nghiệm cần kể: trải nghiệm sâu sắc, khó quên với người thân.	0,25
	c. Viết bài văn trải nghiệm: Vận dụng các thao tác, kĩ năng kể chuyện phù hợp; biết kết hợp yếu tố miêu tả và biểu cảm; cần đạt được những yêu cầu sau:	
	* Giới thiệu một trải nghiệm sâu sắc, khó quên với người thân.	0,25
	* Kể chi tiết về trải nghiệm sâu sắc, khó quên:	0,5

Câu	Nội dung	Điểm
	<p>- Kể lại tình huống, hoàn cảnh gắn với trải nghiệm (Trải nghiệm vui hay buồn? Diễn ra vào lúc nào? Ở đâu? Trải nghiệm đó liên quan đến ai? Người đó như thế nào? ...).</p> <p>- Diễn biến của câu chuyện gắn với trải nghiệm:</p> <p>+ Mở đầu câu chuyện và diễn biến các sự việc.</p> <p>+ Thái độ, lời nói, hành động của người liên quan đến các sự việc trong câu chuyện.</p> <p>+ Lời nói, suy nghĩ, hành động của bản thân với người gắn liền với trải nghiệm đó.</p> <p>- Kết quả của câu chuyện: Câu chuyện kết thúc ra sao? Để lại cảm xúc gì?</p> <p>* Cảm nghĩ của chung của bản thân về trải nghiệm đáng nhớ được kể.</p> <p>Lưu ý: Cần kể chi tiết, sâu sắc hơn ở sự việc trọng tâm của câu chuyện.</p> <p>- Rút ra bài học sâu sắc cho bản thân từ trải nghiệm sâu sắc, khó quên với người thân.</p>	<p>1,5</p> <p>0,5</p>
	* Nêu kết thúc của câu chuyện và cảm xúc của người viết về trải nghiệm sâu sắc, khó quên với người thân.	0,25
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu. Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt (không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp,...).	0,25
	e. Sáng tạo: Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện sâu sắc trải nghiệm.	0,25
	<p>*Hướng dẫn chấm</p> <p>- Từ 3,0 - 4,0 điểm: Đảm bảo tốt các yêu cầu, lựa chọn ngôi kể phù hợp, cốt truyện rõ ràng; các sự việc sắp xếp theo trình tự hợp lý, văn viết mạch lạc, trôi chảy; không mắc lỗi chính tả, diễn đạt.</p> <p>- Từ 2,0 - 3,0 điểm: Đảm bảo tương đối đầy đủ các yêu cầu, lựa chọn ngôi kể phù hợp, cốt truyện rõ ràng; các sự việc sắp xếp theo trình tự hợp lý; ít mắc lỗi chính tả, diễn đạt.</p> <p>- Từ 1,0 - 2,0: Đảm bảo cơ bản các yêu cầu, văn còn viết thiếu mạch lạc.</p> <p>- Từ 0,25 - 1,0 điểm: Bài viết sơ sài, mắc nhiều lỗi chính tả, diễn đạt.</p> <p>- Điểm 0,0: Hoàn toàn lạc đề.</p>	
TỔNG	I+II	10